

Smrtelné úrazy českých občanů v horském a horolezeckém terénu v letech 2001 až 2003; případy zachycené monitoringem otevřených zdrojů

ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ
CZECH MOUNTAINEERING ASSOCIATION

Obsah:

1.	Smrtelné úrazy v horském a horolezeckém terénu; statistické a souhrnné údaje (tab. 1 – 5)	2
2.	Poznámky k souhrnným údajům a následujícímu výčtu případů; komentář k tabulkám	4
3.	Smrtelné úrazy v roce 2001; zprávy z otevřených zdrojů	5
	- poznámka k r. 2001 – nezávěsní VHT	12
	- tabulky 6 – 8, vztahující se k r. 2001	13
4.	Smrtelné úrazy v roce 2002; zprávy z otevřených zdrojů	14
	- tabulky 9 – 11, vztahující se k r. 2002	21
5.	Smrtelné úrazy v roce 2003; zprávy z otevřených zdrojů	22
	- tabulky 12 – 14, vztahující se k r. 2003	29

---

zpracoval: Tomáš F R A N K; 25. 1. 2004

(aktualizováno: 3/05)

Bezpečnostní komise ČHS

Zpráva BK ČHS
Text neprošel jazykovou redakcí.

1. Smrtelné úrazy v horském a horolezeckém terénu; statistické a souhrnné údaje:

tab. 1 přehled o věku a pohlaví obětí								
Věk	2001		2002		2003		Celkem	
	počet	z toho žen	Počet	z toho žen	počet	z toho žen	počet	z toho žen
0-10	-	-	1	-	-	-	1	-
11-15	-	-	1	1	-	-	1	1
16-20	-	-	-	-	1	-	1	-
21-25	3	-	7	1	5	2	15	3
26-30	5	1	1	-	4	-	10	1
31-35	4	-	2	1	3	1	9	2
36-40	1	-	-	-	2	-	3	-
41-45	-	-	2	-	2	1	4	1
46-50	2	-	3	-	1	-	6	-
51-55	2	1	1	-	2	-	5	1
56-60	3	1	1	-	1	-	1	1
61 a starší	1	-	1	-	-	-	1	-
Neurčeno	1	-	3	-	1	-	7	-
Celkem	22	3	23	3	22	4	67	10

tab. 2 příčiny smrtelných úrazů:		
	Příčina	Počet případů
1.	Pády z výšky – celkem	41
	Z toho: 22 případů, kdy pád nebyl jištěn, anebo pravděpodobně nebyl nijak jištěn – vesměs chodecký terén, sestupovky apod., nebo sólolezení. 13 případů pádů způsobených chybou jištění nebo v jisticím řetězci, tedy selháním některého z jeho článků - při lezení, štanďování nebo slaňování (včetně případů vytržení celých skalních bloků se štanďem, stržení obou navázaných lezců kameny či lavinou apod.) 4 případy propadnutí do ledovcové trhliny 1 případ správného jištění, které však z jiných důvodů smrti nezabránilo	
2.	Stržení lavinou (buď zasypání lavinou, nebo stržení a smrt následkem zranění po pádu)	5
3.	Zásah padajícími kameny, zavalení kameny nebo uvolněným skalním blokem	3
4.	Podchlazení (buď po úplném vyčerpání fyzickou námahou, nebo následek jiného úrazu)	3
5.	Náhlá smrt	3
6.	Zasažení bleskem	1
7.	Utonutí	1
	Bez uvedení příčiny; resp. neurčeno – celkem	10
	Z toho 6 případů bez uvedení příčiny (nalezená zpráva pouze suše konstatuje smrt) 4 případy, kde příčina není zcela zjevná (nález čtyř mrtvých těl v sedle na Elbrusu v r. 2003); mohlo jít o umrznutí (resp. podchlazení, vyčerpání a následné zmrznutí), nebo o zásah bleskem	
Celkem		67

tab. 3 horolezecké disciplíny při nichž došlo ke smrtelnému úrazu:		
Kat	Disciplína nebo interdisciplína	Počet případů
1.	Vysokohorská turistika (VHT), turistika v horách, trekking apod.	26
2.	Horolezectví v horách a velehorách (včetně čistě skalního lezení v horách)	19
-	Případy v nichž se nepodařilo rozlišit horolezectví a VHT	5
3.	Skialpinismus, freeriding, skitouring	8
4.	Skalní a pískovcové lezení (horolezectví mimo horské a velehorské terény)	7
5.	Roklování (canyoning)	1
6.	Speleoalpinismus	1
Celkem		67

tab. 4 přehled států, na jejichž území k úmrtí došlo					
Pořadí	Stát, na jehož území k případu došlo	2001	2002	2003	Celkem
1	Slovensko	11	4	4	17
2	Rakousko	1	5	6	12
3	Česká republika	1	4	4	9
4	Francie	3	4	-	7
5	Rusko	-	1	5	6
6	Švýcarsko	2	1	-	3
-	Řecko	3	-	-	3
-	Itálie	1	1	1	3
7	Peru	-	2	-	2
8	Bulharsko	-	1	-	1
-	Bolívie	-	-	1	1
-	Tádžikistán	-	-	1	1
Celkem		22	23	22	67

tab. 5 přehled období v nichž k úmrtím docházelo				
Měsíc	2001	2002	2003	Celkem
Leden	1	1	2	4
Únor	3	-	-	3
Březen	3	1	4	7
Duben	3	1	-	4
Květen	-	-	2	2
Červen	5	3	1	9
Červenec	1	4	5	10
Srpen	3	9	4	16
Září	1	-	-	1
Říjen	-	1	4	5
Listopad	-	2	-	2
Prosinec	2	1	-	3
Celkem	22	23	22	67

Pozn. 1: komentář k tabulkám 1-5 následuje v kapitole 2.

Komentáře k tabulkám 6-14 (ročním souhrnům) jsou umístěny přímo u nich, tedy na konci každého popsaného roku.

Pozn. 2: tyto údaje pouze shrnují celkové počty smrtelných úrazů = bez údajů srovnávacích (nebo alespoň kvalifikovaně odhadujících) poměr mužů/žen v těchto sportech, jedinců věnujícím se jednotlivým disciplínám atd., nelze hovořit o statistice.

2. Poznámky k souhrnným údajům a následujícímu výčtu případů; komentář k tabulkám

Následující souhrn smrtelných úrazů vznikl v rámci zpracovávání databáze úrazů pro potřeby Bezpečnostní komise a Lékařské komise Českého horolezeckého svazu. Neklade si nárok na úplnost, lze předpokládat i jisté nepřesnosti, ke kterým došlo při čerpání informací z otevřených zdrojů a zpráv tiskových agentur. Podklady byly čerpány zejména z elektronických českých, příležitostně slovenských médií. V souhrnu uvedené informace jsou veřejné, tedy byly vydány v tisku či jiných volně dostupných informačních kanálech. V případě, že ČHS obdržela zprávu jinou cestou, např. z hlášení oddílů o úrazu, jsou informace považovány za důvěrné. Tyto informace slouží pouze pro vnitřní potřebu BK a LK ČHS a pro zpracování statistiky úrazovosti a statistiky příčin, a jsou použity pouze jako doplňující pro hodnocení příčin úrazu, v některých případech o ně byly doplněny statistické údaje (např. věk obětí). Jména obětí v následujícím souhrnu nejsou uvedena ani v případě, že se objevují v otevřených zdrojích. Uvedená statistika není úplná, podklady byly čerpány z dále uvedeného souhrnu úrazů, který není ničím více než rešerší tisku.

Komentář ke statistickým a souhrnným údajům:

Tabulka 1: Shrnuje informace o pohlaví a věku (pokud se jej podařilo zjistit) obětí smrtelných úrazů v horolezeckém terénu. Přestože se jedná o poměrně malý vzorek, potvrzuje výsledky starších statistik úrazovosti v horolezectví – za kritický věk lze označit zejména rozmezí mezi 20 – 30 lety.

Výrazně nižší počet žen je způsoben součtem dvou faktorů: jednak tím, že celkově méně žen horolezectví provozuje, jednak potvrzuje, že úrazovost žen je obecně nižší. Jako příklad může posloužit poměr mužů a žen v ČHS. Ženy tvoří v členské základně 19,31 %, a přitom se na celkové (hlášené) úrazovosti podle posledního vyhodnocení úrazovosti podílejí 12,7%. Lze ovšem předpokládat, že poměr muži/ženy je např. v případě horské turistiky pro ženy příznivější, než v samotném horolezectví. Procentuálními poměry se zabývají i tabulky 6-14, souhrny jednotlivých let.

Tabulka 2: Je sestupně řazená od nejčastějších příčin úrazů po méně časté. I v této tabulce je řada případů ve kterých se přímou příčinu, vzhledem k charakteru zdrojů informací, nepodařilo určit (viz též komentář k tab. 3).

Tabulka 3: Rozděluje smrtelné úrazy podle aktivit, při kterých k úrazu došlo. Vzhledem k charakteru celého souhrnu smrtelných úrazů zde jsou zahrnuty všechny úrazy v horách, při horolezectví a obecně lezeckých činnostech, s výjimkou sjezdového lyžování. Evidence těchto úrazů by značně přesahovala účel uvedeného souhrnu. Další kategorií, kterou se zde nezabýváme, jsou tzv. výškové práce (tedy práce ve výškách a nad volnou hloubkou prováděné pomocí lezeckých technik). Ty se v mezích možností snažíme evidovat zvlášť.

Pro potřeby této statistiky jsme vytvořili 6 kategorií disciplín horských a horolezeckých sportů sloučením podobných činností (např. skialpinismus, freeriding a skitouring či VHT, trekking a turistika v horách); v následujícím souhrnu je vždy uvedeno číslo kategorie a uvedeno přesnější rozdělení. Jednotlivé disciplíny a interdisciplíny horolezectví jsou řazeny sestupně, od těch s nejvyšším počtem úrazů. Uvedená čísla nejspíše odráží absolutní počty jedinců, zabývajících se u nás danou disciplínou. Při srovnání se statistikou mezinárodního sdružení horských záchranářů - IKARu (1. místo sjezdové lyžování – v našem případě nezahrnuto, 2. VHT, 3. skialpinismus, freeriding, 4. alpinismus, a zcela na konci canyoning a speleoalpinismus), se pořadí mění pouze u lyžařských horolezeckých disciplín, pravděpodobně proto, že se jim dosud u nás věnuje menší část populace, nebo jim zdaleka nevěnuje tolik času jako např. na Slovensku nebo v alpských zemích. Vzhledem k charakteru zdrojů informací (otevřené zdroje, a zejména tisk) se ne vždy a ve všech případech podařilo přesně odlišit VHT a horolezectví v horách. Za horolezce považujeme všechny případy, kdy k úrazu došlo při lezení, při nástupech a sestupech v rámci horolezecké túry (byť v chodeckých terénech), zatímco za VHT považujeme prokazatelné případy turistiky bez horolezeckých cílů. Je pravděpodobné, že v nerozlišených případech se oběťmi rovněž stali spíše turisté.

Pro srovnání by bylo zapotřebí doložit alespoň základní poměry mezi vyznavači jednotlivých disciplín.

Tabulka 4: Sestupně řazená - přehled států, ve kterých k úrazům došlo, nejspíše reflektuje oblibu jednotlivých států (terénů) u našich občanů věnujících se tzv. outdoorovým aktivitám. Patrná je zvyšující se obliba sousedních, rakouských Alp, a mírně se snižující obliba Tater, donedávna pro nás nejdostupnějších (vzdálenost/náklady) velehor.

Tabulka 5: Období ve kterém ke smrtelným úrazům docházelo: v podstatě je rozptýlení případů v roce rovnoměrné, nevýznamně se zvyšuje v letních (prázdninových) měsících, a v červnu. Nejnižší počet případů byl v září a květnu.

Podrobnější informace (jako např. horolezecká zkušenost obětí úrazu, přesné rozdělení terénů v nichž k úrazu došlo atd.) se z často nepřesných, zkrácených a zejména velice kusých zpráv bohužel nedá zjistit. Ucelenější přehled lze získat pouze o úrazech členů ČHS, které byly ČHS řádným způsobem nahlášený. Výsledky rozboru takto nahlášených úrazů se nacházejí na stránkách ČHS: [Úrazy v letech 1998 - 2002](#), nový rozbor se připravuje.

3. Smrtné úrazy v roce 2001; zprávy z otevřených zdrojů:

Základní informace: 13. ledna 2001; Rakousko: V Ötztalských Alpách se během návratu ze skialpinistické túry při nejištěném sjezdu na lyžích propadl do ledovcové trhliny překryté sněhem jednatřicetiletý člen reprezentačního družstva ČHS. Při záchranné akci se podařilo vyprostit už jen mrtvé tělo.

Příčina smrtelného úrazu: Pád do ledovcové trhliny

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. skialpinismus

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje, hlášení ČHS o úrazu.

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010116_193641_igsvet_hop

http://www.sportovninoviny.cz/horolezectvi/index_view.php?id=7324

http://www.ceskenoviny.cz/vyhledavani/index_view.php?id=7324

<http://www.lezec.cz/koment.php?skey=G120>

Základní informace: 1. února 2001; Slovensko: Při zimním přechodu hřebene Západných Tatier uklouzla a následný několikametrový pád nepřežila, v oblasti Banikovského sedla, šestadvacetiletá horolezkyň z Nového Města n. Metují. Podle informací THS k úrazu došlo na prvních řetězech směrem od Banikovského sedla ke Trem kopám, v poměrně náročném terénu. Tělo oběti bylo kvůli zhoršeným povětrnostním podmínkám za pomoci vrtulníku sneseno z hor až o dva dny později.

Příčina smrtelného úrazu: Pád po uklouznutí

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit (ze zpráv není ani zřejmé, zda řetězy byly pod ledem, jak je zde v této části cesty v uvedeném ročním období obvyklé, nebo zda se jich postižená přidržovala).

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.sportovninoviny.cz/horolezectvi/index_view.php?id=7354

http://www.ceskenoviny.cz/vyhledavani/index_view.php?id=7354

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

Základní informace: 6. února 2001; Slovensko: Při slaňování v masívu Malého Kežmarského štítu ve Vysokých Tatrách se zřítíl šestadvacetiletý horolezec z Mníšku p. Brdy. K nešťastnému šedesátimetrovému pádu (na celou délku lana, které lezce spojovalo) došlo kolem 17.30. Jeho méně zkušeného spolulezce strhlo lano, kterým se oba jistili při výstupu a dosud jím byli spojeni, a zůstal viset pod štandem zatížený lanem na kterém plnou vahou visel spadlý lezec. K samotnému pádu vedla přepálená smyčka ve štandu. Pode všeho si postižený ve spěchu, a šera a v rukavicích protáhl slaňovací osmou pouze jeden pramen lana a místo aby tedy slaňoval se vlastně začal sám spouštět přes smyčku, které pochopitelně podobné zatížení nemohla vydržet.

Teprve po další hodině se lezci na štandu podařilo navázat kontakt se skupinou, která je po setmění vyrazila hledat z Brnčalovy chaty (Chata pri Zelenom plese). Sám s odstupem uvedl, že jeho pokusy o světelnou signalizaci podle svědků z chaty působily zmateně (píšťalku neměl, blikání, pokud není provedeno precizně v pravidelných intervalech může spíše připomínat šetření světlem při běžné činnosti na štandu). V 18.30 je z chaty volána horská služba. Přítomní horolezci vyrážejí kolem 19.00 fixovat cestu shora. Kolem 22.00 doráží na chatu první skupina členů HS. K oběti, která zůstala viset něco přes sto metrů nad úpatím stěny, se záchranáři dostali v 6.20 následujícího dne, kdy již nejevil známky života. Dle vyjádření lékaře nastala smrt kolem páté hodiny. Podle údajů spolulezce přestal postižený komunikovat cca 2 hodiny po pádu.

Příčina smrtelného úrazu: Podchlazení; k samotnému pádu vedla chyba v jisticím řetězci

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K úrazu došlo v důsledku součtu několika menších chyb a tragického omylu při zakládání slaňovacího prostředku na lano. Chybu, kterou s odstupem druhý lezec uvádí, avšak poměrně objektivně ji nepovažuje za fatální, patří relativně velmi pozdní nástup do stěny, za závažnější považuje to, že lezecký materiál měl v okamžiku pádu pouze slaňující lezec (to vedlo k tomu, že spolulezec zůstal na štandu bez materiálu), a to, že později zesnulý lezec si zapomněl na chatě čelovku.

Oběť při pádu utrpěla vážný úraz – zlomeninu stehenní kosti, což by vysvětlovalo, proč si relativně zkušený lezec (se zkušenostmi z Tater i Alp, zabývající se mj. výškovými pracemi – tedy technickým lezením) sám nedokázal pomoci, zafixovat ve stěně, či se dostat na štand. K samotnému pádu vedla vážná chyba při zakládání slaňovací brzdy potmě.

Spolulezec oběti byl v té době méně zkušený a v tísňivé situaci, ve visu pod štandem nedokázal rychleji přivolat pomoc (záchranná skupina z chaty vyrazila na základě vlastních obav), ani účinně zasáhnout sám, přestože byl sám nezraněn a k dispozici mu byl materiál na štandu, vlastní prusíkovací smyčky apod. Z několikaletého odstupe však uvádí, že ani dnes si není jist, zda by ve stejné situaci a se stejným vybavením, které mu zůstalo k dispozici, dokázal zasáhnout a odvrátit tak smrt spolulezce. Po zhodnocení celé situace se domnívá, že jediné, co mohl dokázat by bylo převést spolulezce do štandu, ale bez uvolnění napjatého lana by se k němu stejně pravděpodobně nedokázal dostat (poznámka hodnotitele BK: zde se projevuje běžný nedostatek základního výcviku tak jak jej pojímá ČHS. SRT/JT, resp. záchranné techniky dne norem EU se u nás neučí, instruktoři je neznají. Sestup po napnutém laně se však při výcviku SRT běžně nacvičuje). Situace musela být velmi traumatizující nehledě k té okolnosti, že přeživší lezec bez výbavy a možnosti pohybu musel sám poměrně rychle podléhat následkům působení chladu a jeho celková kondice byla pravděpodobně velmi brzy tak nízká, že se sám dostal do vážného ohrožení života, i když tuto okolnost v zajisté subjektivním popisu události neuvádí.

Těžko vysvětlitelné jsou časové prodlevy HS, i rozhodnutí o záchrane shora, když postižený visel relativně nevysoko nad nástupem (100, max. 150 m). Celou situaci je však na základě kusých a útržkovitých údajů těžko od stolu hodnotit. Spolulezec ve svém popisu pro BK uvádí, že záchrana se protáhla i vzhledem k lavině situaci v Německém žebříku.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; popis události spolulezcem pro BK

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=9407>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=526&lim=0&=14=14&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.pravda.sk/dennik/2002/03/05/pravda/01/article.33389.html>

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

<http://www.lezec.cz/clanekf.php?key=133>

<http://www.lezec.cz/koment.php?skey=G133>

<http://spravy.markiza.sk/?||-4I-T-998146-5-DRWWM-UN-B4-7-j08-NK-slyz>

Základní informace: 22. února 2001; Slovensko: Až 8. 3. nedaleko vrcholu Ostredok ve Velké Fatře našli záchranáři pod sněhem tělo čtyřiapadesátileté české turistky, která byla pohřšována od 22. 2. 2001. Neznámou turistku a průvodce z Martina záchranáři hledali od uvedení 22.2.. Pátrání bylo 3. 3. kvůli nepříznivým podmínkám omezeno, avšak až do 8. 3. stále probíhalo i když s mizivou nadějí na její záchranu. Průvodce byl nalezen mrtvý již 23. 2., tedy následující den po pravděpodobném datu smrti i uvedené turistky.

Oba byli členy větší skupiny, která přecházela Velkou Fatru na běžkách. Od té se však, ještě se třetím mužem, oddělili ještě před Ostredkom. Třetímu z této skupinky se podařilo sejít do Vyšné Revúce, zatímco jedenáctičlenná hlavní skupina pokračovala do koliby pod Suchým vrchom, kde strávila noc z 21 na 22. 2.

Příčina smrtelného úrazu: Dle charakteru zranění je nejpravděpodobnější, že příčinou byl pád z výšky (pravděpodobně do strže, kde byla později nalezena)

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. skituristicita

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=13195>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=14249>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=14724>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=16216>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=16807>

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010308_110000_igsvet_hop&l=1#tema

Základní informace: 9. března 2001; Řecko: V nemocnici v Soluni zemřel sedmačtyřicetiletý turista z Nového Města na Moravě na následky zranění. Ta utrpěl 8. 3. při výstupu na Olymp (2.917), na který se vypravil se čtyřmi dalšími Čechy. K úrazu došlo po asi třicetimetrovém pádu po uklouznutí.

Příčina smrtelného úrazu: Pád po uklouznutí

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; není ani známo, zda postižený používal stupací železa a cepín, jak by v tomto ročním období, a na hoře částečně pokryté ledovcem bylo obvyklé. Lze pouze uvést, že zbývající členové skupiny se zachovali naprosto logicky a správně, když u zraněného

dva zůstali a po ošetření pečovali o jeho životní funkce a dva sbíhali pro pomoc. I díky jim se nakonec dostal do asi 80 km vzdálené nemocnice, i když mu ani to život nezachránilo.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A010309_133614_zahranicni_jkl&l=1&t=A010309_133614_zahranicni_jkl&r2=zahranicni

Základní informace: 17. března 2001; Slovensko: V oblasti Kežmarské kopy ve Vysokých Tatrách zahynul na následky zranění po pádu osmatřicetiletý zkušený horolezec z Frýdku-Místku. Dle údajů THS se jednalo o pád dlouhý cca 10 m, který byl zachycen řádně obsluhovaným jištěním. Při nekontrolovaném pádu si však horolezec přivodil zranění na hlavě, které bylo pravděpodobnou příčinou jeho smrti (podle vyjádření zdravotníka letecké záchranné služby bezprostředně po ohledání podlehl buď zranění hlavy, nebo páteře, tisk jako příčinu uváděl zranění hlavy). Přesný okamžik smrti nebylo možné určit, pravděpodobně svým zraněním podlehl v průběhu transportu, nebo těsně před jeho zahájením.

Příčina smrtelného úrazu: Pád (jednalo se o případ správného jištění, které však z jiných důvodů smrti nezabránilo)

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K úrazu došlo v cestě „Výlet sa nekonal“, klasifikované za V. V době pádu, po první lanové délce jistila spolulezkyně a prvolezec pravděpodobně omylem neodbočil vlevo trasou výstupu, ale pokračoval obtížnou spárou. Cestou založil tři jištění ve vklíněncích. Přibližně po patnácti minutách (kdy již byl za hranou mimo dohled) spolulezkyně uslyšela výkřik a viděla pád cepínů, měla tedy čas se připravit na zachycení pádu. Prvovelec po pádu zůstal viset cca 5 m nad štandem v bezvědomí. Podle svědků jeho spolulezkyně po pádu zachovala rozvahu; postiženého spustila a zafixovala na štandu, zahájila resuscitaci a přivolala pomoc, neboť postižený stále přerývaně dýchal, ale zůstával v bezvědomí. Bohužel ani tento, naprosto správný postup postiženému život nezachránil. Smrt byla konstatována po transportu vrtulníkem k Brněalově chatě (Chata Při Zelenom plese), kde se jej lékař pokusil stabilizovat. Nezraněná spolulezkyně sama slanila pod dohledem jednoho ze záchranářů.

Příčina pádu je nejasná, v obtížném skalním terénu pravděpodobně postiženému uklouzly ruce a protože mačky držely tělo, padal hlavou dolů. Utrpěl těžké zranění obličejové části hlavy a hrudníku. Přilba nebyla poškozena. Z dostupných zdrojů není zřejmé, zda byl vybaven prsním úvazem, ani zda by prsní úvaz v tomto případě mohl snížit rozsah zranění.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; hlášení o úrazu

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; hlášení o úrazu; ústní zpráva členů THS

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=21375>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=21866>

http://www.davys.web2001.cz/nehoda_v_tatrah.htm

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

Základní informace: 24. března 2001; ČR: V oblasti vrcholu Lysé hory v Beskydech našli záchranáři 25. 3. tělo šedesátiletého muže z Ostravska, kterého hledali již od předchozího dne, kdy se nevrátil z turistické túry na vrchol. K vrcholu vyrazil sám kolem půl dvanácté dopoledne. Tělo bylo nalezeno v tzv. Malenovickém kotlí asi 150 m pod vrcholem. Podle beskydské Horské služby pravděpodobně uklouzl na zledovatělém povrchu a zřítíl se cca 80 – 100 m. Zemřel na následky mnohačetných poranění, kterým s největší pravděpodobností podlehl na místě.

Příčina smrtelného úrazu: Pád po uklouznutí

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Horská turistika

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A010325_203021_ostr_cernakr_inc

Základní informace: 4. dubna 2001; Francie: Od 4. 4. byli pohřešováni v masivu Mt. Blanc dva brněnští horolezci ve věku 31 a 27 let. Naposledy byli viděni severozápadně od 3.730 m vysoké hory Talefre a téhož dne měli dorazit do chaty Couvercle ve výšce 2.687 m, kde měli sraz se svými čtyřmi kamarády. Když nedorazili, bylo po nich okamžitě vyhlášeno pátrání. Na túru vyrazili 4. dubna; o pět měsíců později, 5. srpna, našel náhodný turista jako první stopu batoh jednoho z nich. Na základě této indicie o tři týdny později oba brněnské horolezce, dosud navázané na dvojitém laně z pod sněhu vyhrabali francouzští a italsí záchranáři, kteří se, podle polohy těl a dalších nepřímých důkazů, přiklonili k názoru, že se postižení zřítíli několik set metrů ze skály a dalších dvě stě metrů po ledovci.

V době túry panovalo relativně stálé počasí, a nebylo zvýšené lavinové nebezpečí. To nastalo až v průběhu záchranné operace, kdy napadly až 4 m nového sněhu a hledání muselo být přerušeno. Příčina samotného pádu tedy nebyla objasněna.

Příčina smrtelného úrazu: Pád (vyloučené není např. stržení utrženou převějí) přestože byli navázáni, nepoužili postupové jištění, které by je udrželo, šlo tedy o pád způsobený chybou v jištění

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; dle vyjádření příbuzných a spolulezců obětí se jednalo o zkušené a spíše opatrnější horolezce. K samotnému úrazu s největší pravděpodobností došlo již v den, kdy bylo vyhlášeno pátrání.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.lezec.cz/diskuse.php?ckat=&lim=0&key=10394>

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A010406_164051_zahranicni_zem&l=1&t=A010406_164051_zahranicni_zem&r2=zahranicni

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A010916_145350_brno_cernakr_jih&t=A010916_145350_brno_cernakr_jih&r2=krimi

Základní informace: 14. dubna 2001; Slovensko: V oblasti Žiarskej doliny v Západných Tatrách zahynul odpoledne v lavině sedmadvacetiletý skialpinista z Třince, člen ČHS. Podle zprávy THS měli dva čeští skialpinisté vystupující směrem ke Trem kopám lavinu odříznout sami. Zatímco jednoho lavina nesla na svém povrchu, druhého zcela zavalila. Navzdory hustému sněžení a silnému větru HS postiženého našla poměrně brzy, bohužel ani intenzivní ožívování nepřineslo pozitivní výsledek.

Příčina smrtelného úrazu: Zасыпání lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Skialpinismus

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; podle dostupných zpráv byla v uvedeném období nekompaktní pokrývka asi 60 cm čerstvého sněhu. Aktuální povětrnostní podmínky nebyly pro túru zcela příznivé.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; hlášení ČHS

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=35289>

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranicni/zprava/7014>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=35733>

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

<http://spravy.markiza.sk/?||jo-L6896F-H-T-5MS4OF-VE47kJG4M-root>

Základní informace: 1. pol. června 2001; Řecko: 17.6. našli řečtí záchranáři tělo manželů v věku 60 a 65 let z Prahy v oblasti Olympu (2.917 m.n.m.). Pátrání bylo vyhlášeno až 15.6., poté, když se manželé nedostavili k odletu. Do Řecka přijeli 4. 6. s cílem horské turistiky na severu země.

Příčina smrtelného úrazu: neuvедена

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT nebo Horská turistika

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit;

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A010615_182412_zahranicni_tom&l=1&t=A010615_182412_zahranicni_tom&r2=zahranicni

Základní informace: 16. června 2001; Slovensko: Při sestupu ze sedla Váhy do České doliny uklouzl na skále a zřítíl se sedmadvacetiletý člen horolezeckého oddílu v Pardubicích. Následkům těžkých zranění na místě podlehl. Záchranáře o nehodě uvědomila přítelkyně postiženého, členka ČHS ve stejném oddíle.

Příčina smrtelného úrazu: Pád po uklouznutí

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: nerozlišeno (VHT/Horolezectví ve velehorách)

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; podle vyjádření THS neměla dvojice s sebou dostatečnou výzbroj a výstroj, a jednalo se spíše o horolezecké nováčky bez zkušeností v horách. K nehodě došlo den po oficiálním sezónním otevření chodníků pro turistickou veřejnost, v době, kdy na

řadě míst v horách ještě stále ležela sněhová pole a ledové jazyky. Dle THS v uvedeném období bylo v Tatrách podobných úrazů víc.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A010617_150612_krimi_tom&l=1&t=A010617_150612_krimi_tom&r2=krimi

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=67189>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=67524>

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

http://www.rozhlas.cz/izurnal/ozvenydne/_zprava/10185

Základní informace: 25. června 2001; Švýcarsko: Podle agenturních zpráv se pokusili tři čeští horolezci o výstup na horu Jungfrau ve švýcarských Alpách, počasí je donutilo ve stěně bivakovat. Při sestupu se jeden z nich zřítíl do hloubky 700 metrů a byl později nalezen mrtev.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: nerozlišeno VHT/Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030329E01574&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010828_105546_igsvet_kah&t=A010828_105546_igsvet_kah&r2=igsvet

Základní informace: 16. července 2001; Slovensko: Pravděpodobně vysoké teploty a námaha se staly osudnými dvaapadesátiletému českému turistovi z Prahy, který zkolaboval na túře v Žiarské dolině v Západných Tatrách.

Příčina smrtelného úrazu: Náhlá smrt

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Turistika v horách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

<http://spravy.markiza.sk/?||bp-Q-W-D-R-W-W-W-O-RHWVD-EH-8-R-XyTSCP-sonka>

Základní informace: 2. srpna 2001; Švýcarsko: Při výstupu na Matterhorn se zřítíl klient ostravské CK Turistika a hory. Dle tisku se jednalo o muže mezi pětapadesáti až šedesáti lety, zkušeného vysokohorského turistu. K tragédii mělo dojít na prvním sněhovém poli nad bivakovací chatkou Solvay. Přesná příčina asi kilometrového pádu východní stěnou hory není známa. V okamžiku pádu byl turista sám.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K pádu pravděpodobně vedla banální chyba a zanedbání bezpečnosti. K výstupu bez vůdce či průvodce společně původně vyrazili dva z klientů CK. Zabitý muž však měl kolem poledního druhého výstupového dne nad chatkou Solvay (vyráželi před svítáním ze stanu postaveného poblíž Hörnli) potíže se stoupacími železy, proto se dohodli, že ukončí společný, jištěný postup a k vrcholu půjdou každý sólo. Nedlouho poté se musel postižený zřítit stěnou až k úpatí. Potíže se nevyhnuly ani druhému ze sólistů. Stihl sice ještě vystoupit na vrchol a do večera sestoupit až pod Solvay, stanu však nedosáhl a musel volit nouzový bivač na cestě. Svého kolegu tak začal postrádat až na druhý den, kdy dopoledne dorazil ke společnému stanu. Na neštěstí se podepsaly nezodpovědnost, zanedbání bezpečnosti a jistě též nezkušenost z obtížnějších výstupů. Rolí zde jistě sehrál i postoj CK. Ta, jak je u řady našich CK obvyklé, nabízí řadu zájezdů bez dalšího zabezpečení, a spolupráce s horskými vůdci jejichž ceny by značně zvýšily cenu zájezdů.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010808_190305_igsvet_cha&l=1

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010809_164243_igsvet_kah&l=1&t=A010809_164243_igsvet_kah&r2=igsvet

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010809_213409_igsvet_kah&l=1&t=A010809_213409_igsvet_kah&r2=igsvet

Základní informace: 8. srpna 2001; Itálie: Při sestupu jištěnou cestou z Marmolady v italských Dolomitech byl při krátké lokální bouřce zasažen bleskem třiatřicetiletý zkušený horolezec a člen ČHS. Přes okamžitou pomoc lékaře, který byl nablízku nehody, postižený na místě zemřel.

Příčina smrtelného úrazu: Zasažení bleskem

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K nehodě došlo bez porušení běžných bezpečnostních pravidel; po dobu túry panovalo stálé počasí a ani předpověď nesignalizovala zvýšené nebezpečí bouřek.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje a hlášení oddílu o úraze, zaslané na sekretariát ČHS

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.gazzettino.it/Vi.php3?Codice=1623536&Luogo=Main&Data=2001-11-8&Pagina=1>

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030329E01574&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3261&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>

Základní informace: 12. srpna 2001; Slovensko: Při turistickém přechodu západotranského masivu se u Skrinariak náhle zřítíl z nevelkého svahu osmačtyřicetiletý český turista. Postiženému na místě pomáhal lékař z řad přítomných turistů, později i lékař letecké záchranné služby Poprad. Oživit se jej již nepodařilo. Již před tímto pádem turista výrazně zaostával za zbytkem skupiny, a stěžoval si na bolesti pod hrudní kostí. Podle pitvy provedené v Ústavu soudního lékařství v Martině byl příčinou smrti opakovaný infarkt, který u postiženého nastal v době zvýšené fyzické námahy.

Příčina smrtelného úrazu: Příčinou, jak prokázala pitva nebyly následky pádu, ale infarkt (Náhlá smrt)

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Horská turistika

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit;

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=94623>

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A010814_121159_krimi_tom&l=1&t=A010814_121159_krimi_tom&r2=krimi

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010814_150837_igsvet_kah&l=1

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

Základní informace: 27. srpna 2001; Francie: Při výstupu normálkou na Mt. Blanc zahynul po pádu do hloubky asi 400 m v úžlabině Gouter dvaatřicetiletý český turista. Tělo bylo vrtulníkem dopraveno do Chamonix.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; Úžlabina Gouter, kde často padají laviny i kamení je považována a nejnebezpečnější pasáž výstupu.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/14214>

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010828_105546_igsvet_kah&t=A010828_105546_igsvet_kah&r2=igsvet

Základní informace: 19. září 2001; Slovensko: Po asi 25m pádu v oblasti masivu Lomnického štítu z Lomnického sedla stěnou do Filmařského žlabu zahynul pětadvacetiletý český horolezec. K pádu došlo po výstupu východní stěnou na hřeben Lomnického sedla. Mladý alpinista se zde převlékal po výstupu a při tom pravděpodobně ztratil rovnováhu. Po dopadu byl mrtev na místě.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=114437>

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010921_102526_igsvet_kah&l=1&t=A010921_102526_igsvet_kah&r2=igsvet

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/_zprava/15845
<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>
<http://spravy.markiza.sk/?||Xj-U-D-V-c21E3-do-5-7-S9C-c-E-Z-n-7-c-Q-K-frodo>

Základní informace: 2. prosince 2001; Slovensko: Při výstupu severní stěnou Malého Kežmarského štítu v oblasti Kežmarského strážníka se po uvolnění skalního bloku, ve kterém štandovali, zřítily asi 150 m dva čeští horolezci ve věku 24 a 25 let. Jejich pád provázela kamenná lavina, těla byla nalezena ve 20.30 pod stěnou. Oba lezci byli dvěma polovičními lany přivázáni ke štandu, který se skládal ze 3 friendů a 2 vklíněnců. Do stěny lezci nastupovali cca v 8.00, cca v 10.00 zaregistrovala jiná lezecká dvojice v severní stěně Kežmarského štítu pád kamenné laviny, přibližně v oblasti, kde se postižení nacházeli. Jednalo se o dlouholeté horolezce se zkušenostmi z velehor včetně Vysokých Tater.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K pádu došlo evidentně jako následku nevhodně zvoleného místa na štand, tedy příčinu, které lze často zabránit jen velmi těžko. Štand byl vytvořen se značnou precizností, vinu nesly geotechnické vlastnosti materiálu.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; Hlášení HO

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A011203_131253_zahranicni_mhk&l=1&t=A011203_131253_zahranicni_mhk&r2=zahranicni
<http://cestovanie.sme.sk/clanok.asp?cl=175762>
<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=420&lim=0&=14=14&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>
http://www.narodnaobroda.sk/20011208/19_001.html
<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=437&lim=30&=14=14&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>
<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>
<http://www.horosvaz.cz/forum/clanek.phtml?pred=504&koren=504>

Poznámka k případům v roce 2001:

Tragickou bilanci uvedeného roku ještě zvyšuje pět nezvěstných vysokohorských turistů

Květen 2001: v albánských horách se beze stopy ztratily tři čeští studenti, dva chlapci a dívka. Veškeré pátrání vyznělo nadarmo. Na místo vyrazila česká záchranná skupina, která rovněž na nové stopy nenarazila.

Červen 2001: v pákistánském Karakorámu se ztratil student z Franštátu p. R. se svojí přítelkyní, která byla později nalezena zavražděná. Navzdory značnému diplomatickému tlaku, snaze místních úřadů věc objasnit, i výpravě vedené bratrem nezvěstného, nebyl dosud nalezen.

Červenec 2001: v ekvádorských horách se beze stopa ztratila mladá žena z Boharyně na Královéhradecku. Naposledy byla viděna při sestupu z pětitisícového vulkánu Iliniza Norte. Místní záchranáři několikrát pročesali úbočí hory, na místo se dokonce vypravili příbuzní nezvěstné. Bezvýsledně.

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

Souhrnný článek o nezvěstných turistech v horách za rok 2001

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A020714_130849_igcechy_tom&l=1&t=A020714_130849_igcechy_tom&r2=igsvet

Souhrnný článek o nezvěstných turistech (za rok 2001, přidány i další případy ze vzdálenější minulosti)

<http://www.blesk.cz/clanek8715.htm>

Albánie:

http://zpravy.idnes.cz/praha.asp?r=praha&c=A011005_182433_praha_lin&l=1&t=A011005_182433_praha_lin&r2=praha

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010928_171254_igsvet_kah&l=1&t=A010928_171254_igsvet_kah&r2=igsvet

<http://www.ztracenivalbanii.cz>

Ekvádor

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/cesko/zprava/12799>

http://cestovani.idnes.cz/igcechy.asp?r=igcechy&c=A010809_221002_igcechy_kah

http://zpravy.idnes.cz/osobnost.asp?r=osobnost&c=A010813_132617_osobnost_has&l=1&t=A010813_132617_osobnost_has&r2=osobnost

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A011114_114727_igsvet_kah&l=1

<http://www.blesk.cz/clanek10268.htm>

<http://czechconnect.com/jana/>

<http://www.janakubistova.cz/>

Pákistán

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010515_095618_igsvet_kah&l=1

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010515_095618_igsvet_kah&l=1#tema

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A010620_193443_ostr_cernakr_inc&l=1&t=A010620_193443_ostr_cernakr_inc&r2=krimi

http://zpravy.idnes.cz/osobnost.asp?r=osobnost&c=A010624_231828_ostr_osobnost_inc&l=1&t=A010624_231828_ostr_osobnost_inc&r2=osobnost

http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A010919_201640_ostr_zpravy_inc&l=1&t=A010919_201640_ostr_zpravy_inc&r2=domaci

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A020421_182119_zahranicni_itu&l=1&t=A020421_182119_zahranicni_itu&r2=zahranicni

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A010514_215356_zahranicni_was

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A010621_155521_igsvet_kah&l=1&t=A010621_155521_igsvet_kah&r2=igsvet

<http://www.petrmissing.com/cz/>

Tabulky vztahující se k r. 2001

Celkem případů smrtelných úrazů v r. 2001: 22 (a 5 nezhvěstných - v přehledu nezahrnuto)

tab. 6		
Věk	počet	z toho žen
Do 20 let	-	-
21 – 30	8	1
31 – 40	5	1
41 – 50	2	-
Nad 50 let	6	1
Neurčeno	1	-
Celkem	22	3

Pozn.: Chybí zde poměr muži/ženy při provozování horolezectví a poměr jejich úrazovosti. Zde tvoří ženy 14,3%, jedná se tedy o podobné procento, jako úrazovost žen v ČHS – 12,7%. Žen je přitom v ČHS 19,3%. V přehledech shrnující jednotlivé roky (tabulky 9-11 pro rok 2002 a 12-14 pro rok 2003) se tomuto poměru věnujeme dále.

tab. 7	
Stát na jehož území se případ stal	Počet
Slovensko	11
Francie	3
Řecko	3
Švýcarsko	2
ČR	1
Rakousko	1
Itálie	1

Pozn.: Na prvním místě se ocitá Slovensko. K většině smrtelných úrazů došlo ve Vysokých Tatrách (6), další se odehrály v Západních Tatrách (4) a Fatře (1).

tab. 8	
Přehled období	Počet
Leden	1
Únor	3
Březen	3
Duben	3
Květen	-
Červen	5
Červenec	1
Srpen	3
Září	1
Říjen	-
Listopad	-
Prosinec	2

Pozn.: Pozoruhodně nízký je počet zachycených případů v letních (resp. prázdninových) měsících. V dalších, takto sledovaných letech, k největšímu počtu smrtelných úrazů došlo právě v červenci a srpnu. Jinak je rozprostření v jednotlivých měsících v podstatě rovnoměrné, odchylky, vzhledem k malému množství, prakticky nemají žádnou relevanci. Tuto tabulku by bylo vhodné doplnit o údaje o čas strávený na horách a skalách jednotlivými kategoriemi vyznavačů tzv. outdoorových aktivit.

4. Smrtelné úrazy v roce 2002; zprávy z otevřených zdrojů:

Základní informace: 10. ledna 2002; Slovensko: Patnáctiletá dívka z Loun zemřela v pozdních večerních hodinách v popradské nemocnici na následky těžkého zranění hlavy. To utrpěla, když odpoledne téhož dne při sestupu od Téryho chaty (2.015) uklouzla na zledovatělé stezce na Velkém Hangu v Malé Studené dolině ve Vysokých Tatrách a při následném pádu narazila hlavou do skály. V kritickém stavu a v bezvědomí ji záhy po pádu do nemocnice transportovala Letecká záchranná služba.

Příčina smrtelného úrazu: Pád po uklouznutí

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Horská turistika

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; podle dostupných informací byla celá skupina, se kterou dívka výlet absolvovala, do zimních hor špatně vybavena, výstup i sestup skupina turistů absolvovala bez hůlek (nemluvě již o vybavení do sněhu a ledu), často v krajně nevhodné obuvi. V uvedeném období byly v Tatrách všechny turistické cesty zledovatělé.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=206249>

http://www.rozhlas.cz/regina/zpravodajstvi/_zprava/24420

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A020111_154427_krimi_tom&t=A020111_154427_krimi_tom&r2=zahranicni

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=205699>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=257688>

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

<http://spravy.markiza.sk/?ljo-L68923-H-N-5MS4OF-VE47kJG4M-root>

Základní informace: 18. března 2002; ČR: Poměrně nedaleko lyžařské stopy na Zadově zahynul třiašedesátiletý běžkař z Prahy. Muž oblečený pouze v košili vyrazil na túru v pondělí 27. 2. 02 v 8.45 hodin; pátrání bylo vyhlášeno téhož dne ve 20.00. Nalezen byl až o tři dny později nedaleko silnice u sjezdovky Kobyla.

Příčina smrtelného úrazu: Neurčena (náhlá smrt nebo podchlazení)

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. skitouring

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A020320_124938_domaci_kot&t=A020320_124938_domaci_kot&r2=domaci

Základní informace: 22. dubna 2002; ČR: Pětapadesátiletý člen horolezeckého oddílu ze Žďáru n. Sázavou, který společně se svojí dcerou lezl na Vysoké skále u Štěpánova (skalní útvar v údolí říčky Hodonínky, mezi Štěpánovem n. Svratkou a Hodonínem) se při sestupu zřítíl asi padesát metrů. Následkům těžkých zranění na místě podlehl. Po dolezení cesty oba odcházel lehčí „sestupovkou“ na které byli nuceni překonat přeskokem asi metrovou průrvu. Při tom muž, který patřil ke zkušeným horolezcům, pravděpodobně ztratil rovnováhu. Bez dalších podrobností to uvedla Správa Policie ČR Jihomoravského kraje v Brně v informaci pro média.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní lezení v nevelehorském terénu

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.mvcr.cz/aktualit/regiony/brno/2002/020422.html>

Základní informace: 1. června 2002; Rakousko: Při pádu z 400m dlouhého srázu nad ledovcem Kõdnitzkees se při sestupu z hory Grossglockner (3.798; Vysoké Taury), zabil dvaadvacetiletý vysokohorský turista z Plzně.

Příčina smrtelného úrazu: Pád po uklouznutí.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K pádu vedlo banální uklouznutí, pravděpodobně na mačkách nabalených sněhem. Ve skupině, jejíž člen zahynul, již předtím několikrát některý z účastníků uklouzl, vždy však zabrzdil cepínem a pokračoval v cestě. K samotné nehodě došlo až po dosažení relativně bezpečné cesty na hřebeni pod Kleinglocknerem, těsně poté, kdy se postižený odepnul ze slaňovacího lana a začal sestupovat. Při pádu však ztratil cepín, který pravděpodobně neměl připevněn poukem k ruce. Jde o chybu, kterou lze považovat za poměrně častou, v tomto konkrétním případě sehrál pravděpodobně roli i fakt, že krátce před samotným pádem slaňoval. Je tedy možné, že pouze poodcházela od slaňovacího lana, aby si upravil výzbroj.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje, zejména komentář přímých účastníků akce na stránkách Lezec.cz a dále zpráva v časopise Lidé a hory 4/2002

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A020602_163219_zahranicni_has&l=1&t=A020602_163219_zahranicni_has&r2=zahranicni
<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=684&lim=30&=14=14&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>

Základní informace: 27. června 2002; Peru: Podle agenturních zpráv, převzatých českým tiskem, zahynul v údolí Paron v Andách čtyřiatřicetiletý alpinista, kterého zasáhl do hlavy padající kámen pod vrcholem stěny Torre del Esfinge (5.325). Podle tisku bylo tělo visící v jisticím lanu vyproštěno při náročné záchranné operaci o několik dnů později.

Příčina smrtelného úrazu: Zásah padajícím kamenem

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Skalní lezení ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; jednalo se o zájezd horolezců z horoklubu Alpa Ostrava, postižený nebyl členem ČHS. K neštěstí došlo při skalním výstupu stěnou Torre del Esfinge, cestou Cruz del Sur 7c+ (750m; 16 délek). Zprávy o samotných příčinách neštěstí se BK nepodařilo ověřit, podle svědků byl pád horolezce provázen velikou kamennou lavinou.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje (viz odkazy a dále Montana 5/02 a 1/03)

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranicni/_zprava/41248
http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A020629_105540_zahranicni_klu&t=A020629_105540_zahranicni_klu&r2=zahranicni
<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>
<http://cestovanie.sme.sk/clanok.asp?cl=588506>

Základní informace: 30. června 2002; ČR: Po výstupu na cestu „Rodinný výlet“ (levý amfiteátr - spodní etáž) v lomu Kozel (známějším pod názvem Alkazar) v k.ú. Hostín na Berounsku, (vápencové skály v Českém krasu - Alkazar v průvodcích uváděný jako součást skal u Srbska) se ze slaňovacího stanoviště zřítila asi 17 metrů až k nástupu cesty zkušená dvaatřicetiletá horolezkyně z horolezeckého oddílu Přírodní vědy Praha. Po leteckém transportu z místa nehody do FN Motol zemřela na následky zranění během operačního výkonu. Podle svědectví přítomných po dolezení signalizovala o zrušení jištění a začala připravovat slanění jako již několikrát v předchozím průběhu dne. Slaňovací borhák byl den po neštěstí zkontrolován a shledán v pořádku. Lezkyně neměla u sedacího úvazu odsedávací smyčku, na štandech se příjíšťovala pouze expreskou.

Příčina smrtelného úrazu: Pád způsobený chybou v jištění

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní lezení v nevelehorském terénu

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Příčinou zřícení byl pravděpodobně buď myšlenkový „zkrat“, kdy se lezkyně sama odjistila a při vytahování lana si tuto skutečnost neuvědomila, nebo samovolné vycvaknutí expresky opatřené karabinami bez pojistky zámku při manipulaci na stanovišti.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; Hlášení HO

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.lezec.cz/koment.php?skey=G749>

Základní informace: 8. července 2002; Peru: Peruánská policie bez dalších podrobností uvedla, že bylo nalezeno tělo českého horolezce, pohřešovaného od 1. července, který se společně se třemi dalšími Čechy pohyboval v oblasti Caraz asi 300 km severně od metropole Lima.

Příčina smrtelného úrazu: Bez uvedení příčiny (ve zprávě Reuters uvedl plukovník Garate z místní policie, že v horách panuje v uvedeném roce extrémní zima a je mnoho sněhu, možnou příčinou tedy mohou být laviny či podchlazení)

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: nerozlišeno VHT, horolerectví

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A020708_203752_igsvet_tom&l=1&t=A020708_203752_igsvet_to m&r2=igsvet

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030329E01574&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/horolezecvperu020708.html>

Základní informace: 13. července 2002; Slovensko: V oblasti Hromové v Malé Fatře zahynul na následky infarktu pětáctiletý turista ze Zlína

Příčina smrtelného úrazu: Náhlá smrt

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1 VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Základní informace: 20. července 2002; Itálie: Při roklování (canyoningu) zahynula třidvacetiletá členka brněnského horolezeckého oddílu (nebyla členkou ČHS, ale ÖEAV).

Podle časopisu Lidé a Hory k úrazu došlo v kaňonu říčky Zemola v dolomitické oblasti Erto v severní Itálii. Dívka údajně při slaňování korytem uklouzla ve stěně vodopádu a stržena silným proudem zůstala viset ve slanění hlavou dolů s batohem na zádech tak nešťastně, že hlava zůstala ponořena ve vodě tůně pod vodopádem. Z této polohy se nebyla schopna sama vyprostit a než jí stihli ostatní účastníci roklařské akce přijít na pomoc, utonula. Následná záchranná operace s leteckou asistencí, při které bylo vyprošťováno tělo oběti, byla v obtížném terénu velmi komplikovaná.

Příčina smrtelného úrazu: Utonutí

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 5. Roklování

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; členům BK se nepodařilo zjistit nic o zkušenostech oběti s roklováním, ani další skutečnosti důležité pro posouzení konkrétní situace. Výše popsaná nehoda, která v tomto případě vedla k utonutí, je však při roklování poměrně častá, zvláště, nese-li slaňující těžší batoh. Doporučuje se zejména aby první slaňující netransportoval skupinový materiál, a aby materiál byl transportován v batohu, resp. transportním vaku, opatřeným u dna otvory pro vytékání vody. Vzhledem k tomu, že roklování nepatří mezi interdisciplíny standardně provozované v rámci ČHS a v Čechách se jím zabývají zejména jeskyňáři sdružení v ČSS a někteří vodáci, nenavrhuje BK ČHS ani další opatření (např. zajištění českého překladu alespoň základních metodických příruček pro canyoning).

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje (viz odkazy, a dále popis nehody v časopisu Lidé a Hory č. 5/2002)

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=765&lim=20&=14=14&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

Základní informace: červenec (2.pol.) 2002; Rusko: Bez bližších informací uvedla agentura AP, že při slézání skalní stěny v údolí Adyl – Su (ruský severní Kavkaz; oblast Prielbruse) tragicky zahynul český horolezec. Jeho dva zbývající spolulezci byli s vážnými zraněními převezeni do nemocnice v Nalčiku. Ke zřícení mělo dojít po selhání staré skoby, ve které celá skupina štandovala.

Příčina smrtelného úrazu: Pád způsobený chybou v jištění

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Skalní lezení ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit. Podle časopisu Lidé a hory č. 5/2002, se mělo jednat o nácvik slaňování v rámci aklimatizační fáze pobytu. Obětí se stal třidvacetiletý student. Podle téhož zdroje byl jedním ze zraněných i třicetiletý vedoucí zájezdu, a možná horský průvodce. Druhou zraněnou byla dívka, u které nebyly vyloučeny trvalé následky po úrazu. LaH rovněž z popisu nehody soudí, že by následky nehody zřejmě byly menšího rozsahu, kdyby postižení použili ochranné přilby.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje (viz odkazy a dále Lidé a hory 5/2002)

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A020820_182331_igsvet_tom&l=1&t=A020820_182331_igsvet_to m&r2=igsvet

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=799&lim=20&=14=14&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

[http://www.ihned.cz/index.php?p=000000_detail&article\[id\]=11391560&article\[what\]=horolezec](http://www.ihned.cz/index.php?p=000000_detail&article[id]=11391560&article[what]=horolezec)

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

Základní informace: 5. srpna 2002; Francie: Na základě zprávy agentury AFP uvedla ČTK, že v oblasti Mt. Blanc (4.810) zahynul český horolezec. Muž, jehož bližší identifikace nebyla zveřejněna, údajně spadl z Payotova masivu (3.400) a jeho tělo bylo letecky dopraveno do nemocnice v Chamonix.

Příčina smrtelného úrazu: Bez uvedení příčiny.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: nerozlišeno horolezectví ve velehorách/VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Odkazy: CTK Daily News

Základní informace: 8. srpna 2002; Rakousko: Údajně při výstupu cestou IV. stupně obtížnosti horolezecké klasifikace UIAA se vážně zranil na stěně Bauschschart nedaleko průsmyku Semmering třidvacetiletý lezec z Kroměříže. Bezprostřední příčinou dvanáctimetrového pádu měl být rozvázaný navazovací uzel u úvazku. Lezec zemřel po převozu do nemocnice v Neunkirchenu na následky zranění hlavy.

Příčina smrtelného úrazu: Pád způsobený chybou v jištění

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Skalní lezení ve středních velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A020809_110935_igsvet_bla&l=1&t=A020809_110935_igsvet_bla&r2=igsvet

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A020809_132939_zahranicni_che&t=A020809_132939_zahranicni_che&r2=zahranicni

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/_zprava/45483

[http://www.ihned.cz/index.php?p=000000_detail&article\[id\]=11350360&article\[what\]=horolezec](http://www.ihned.cz/index.php?p=000000_detail&article[id]=11350360&article[what]=horolezec)

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030329E01574&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

<http://www.blesk.cz/clanek12060.htm>

Základní informace: 12. srpna 2002; Slovensko: při hledání sestupové cesty se zřítíl dvaadvacetiletý horolezec z Vrchlabí v oblasti Malého Kolového štítu (2.276 m) ve Vysokých Tatrách. Muž doprovázel větší skupinu při lehčí horolezecké hřebenové túře, během které se výrazně zhoršily povětrnostní podmínky. Nízká obtížnost túry pravděpodobně vedla k tomu, že nebyl navázán. Pracovníci THS se domnívají, že se při sestupu mohl zachytit volného kamenného bloku. Následoval pád dlouhý 100, až 150 m, zraněním podlehl na místě.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve středních velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze zodpovědně vyjádřit; pouze je zarážející, že postižený, zkušený horolezec, ještě stále v horolezeckém terénu (byť lehkém; II. – III.), nebyl navázán. Zejména za špatného počasí lze tuto okolnost považovat za metodicky nesprávný postup.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; hlášení HO o úrazu; Zpráva o činnosti Komise mládeže v Horách (Bulletin ČHS č. 52), která uvádí, že se jednalo o túru od Jastrabé veže k Belasé veži, a k pádu došlo pouhé dvě lanové délky před jejím koncem.

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://cestovanie.sme.sk/clanok.asp?cl=629583>

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

Základní informace: 15 - 16. srpna 2002; Francie: V oblasti masivu Mt. Blanc zahynuli dva mladí čeští horolezci. Těla alpinistů ve věku 22 a 24 let byla nelezena na ledovci Charpoua na západní straně úpatí Petit Dru ve výšce 2.900 m.n.m. Bez bližších informací to uvedla ČTK s odvoláním na francouzské četnictvo.

Dle dalších informací BK ČHS k nehodě došlo na sestupovce z Petit Dru, přibližně mezi sedlem ze kterého se slaňuje k Bonattiho piliři. Horolezci měli v úmyslu lézt právě uvedený Bonattiho piliř, dle časových údajů je pravděpodobné, že zahynuli na sestupu z vrcholu. Dle okolností nálezů (navázání na lano, kolem těl značné množství čerstvě spadlých kamenů) je pravděpodobné, že byli strženi kamennou lavinou, nebo s nimi kameny ujely na sestupové rampě. Dle zprávy vyšetřujících četníků k úmrtí došlo nejdříve 15.8. večer. 16.8. si těl všimnul správce

chaty Charpoua a upozornil záchranáře, kteří je téhož dne v pozdním odpoledni vyprostili. Podle některých dalších okolností (zejména počasí a oblečení obětí), se pozůstalí přiklání k verzi, že k nehodě došlo až ráno 16.8.2002.

Příčina smrtelného úrazu: Pád z výšky (způsobený chybným jištěním; po nálezku konstatovali vyšetřovatelé, že oba byli ještě navázáni, k pádu celé lezecké dvojice nemohlo dojít jinak, než chybou v jištění – i v případě že byli např. při společném postupu střezeni kamennou lavinou, by mělo pád zachytit postupové jištění.)

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit. Průběh sestupu ani samotné nehody nelze ze zjištěných skutečností zcela zrekonstruovat. Podle dalších údajů mělo být v uvedené oblasti poměrně dobré a stále počasí, a v případě obou obětí se jednalo o poměrně zkušené lezce. Oběti byly pravděpodobně strženy padajícím kamením, možnou chybou bylo, že přestože byli navázáni, nepoužili v lehčím, sestupovém terénu standardní postupové jištění, popř. sestup nejistili ze štandů.

Vzhledem k tomu, že podobných nehod, kdy byla nalezena po pádu těla spojená nepoškozeným jisticím lanem, se událo víc, je vhodné upozornit, že z hlediska přežití alespoň jednoho z lezecké dvojice je vhodné vždy jištění zakládat; v případě, že jištění není zřizováno, je lepší odvázat se.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje, upřesnění poskytnuté BK jedním z pozůstalých

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030329E01574&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A020816_215907_zahranicni_brt&t=A020816_215907_zahranicni_brt&r2=zahranicni

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/lezci020816.html>

Základní informace: 17. – 18. srpna 2002; Švýcarsko: Bez bližších informací uvedla ČTK úmrtí osmačtyřicetiletého českého alpinisty z Prahy ve Švýcarských Alpách. Dle dalších údajů mělo dojít k pádu při traverzu dvou mužů ze západní stěny na jižní hřeben Eigeru. Postižený měl uklouznout a zřítit se do údolí.

Příčina smrtelného úrazu: Pád po uklouznutí

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: nerozlišeno VHT, horolezectví

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/alpen020819.html>

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030329E01574&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

Základní informace: 18. srpna 2002; Bulharsko: V pohoří Rila zahynul mladý turista z Brna. Bezprostřední příčinou smrti byl zlomený vaz. Student, který vedl výpravu svých přátel, se zřítit ze skály poté, co skupina turistů zabloudila ve zhoršeném počasí.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Turistika v horách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit. Lze předpokládat, že postižený jednal ve stresu. Cítil zodpovědnost za osud skupiny, snažil se najít správnou cestu a dovést své přátele do bezpečí.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

[http://www.ihned.cz/index.php?p=000000_detail&article\[id\]=11391560&article\[what\]=horolezec](http://www.ihned.cz/index.php?p=000000_detail&article[id]=11391560&article[what]=horolezec)

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A020818_234413_zahranicni_itu

Základní informace: 21. srpna 2002; Rakousko: Na skalním terénu Milak na Hohe Wand u Vídně se při pádu zabil čtyřiačtyřicetiletý český lezec. Podle dalších informací lezl bez jištění.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní lezení

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/hazarder020821.html>
<http://www.rozhlas.cz/izurnal/ozvenyadne/zprava/46578>

Základní informace: 29. srpna 2002; Francie: Během výstupu na Aiguille du Goter v masivu Mt. Blanc zahynul při několikasetmetrovém pádu devětapadesátiletý český turista, který se zde pohyboval společně s větší českou skupinou.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

[http://www.ihned.cz/index.php?p=000000_detail&article\[id\]=11434560&article\[what\]=horolezec](http://www.ihned.cz/index.php?p=000000_detail&article[id]=11434560&article[what]=horolezec)

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030329E01574&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/horolezec020829.html>

Základní informace: 28. října 2002; Rakousko: Po výstupu na Keeseck (3.087) zemřel v údolí Dabertal ve východním Tyrolsku na následky naprostého vyčerpání a podchlazení devítiletý chlapec. K tragédii došlo po dramatické noci v nouzovém bivaku, kterou trávil se svým otcem, a po několika neúspěšných pokusech otce o donesení syna do bezpečí nebo o přivolání pomoci. Oba zde byli s dvanáctičlennou turistickou skupinou, od které se však oddělili po prvním výstupu, zatímco zbylí účastníci pokračovali v dalších plánovaných výstupech na vrcholy v okolí.

5.6.2003 uznal Zemský soud v rakouském Innsbrucku otce oběti vinným ze zabití z nedbalosti za zvláště nebezpečných okolností a uložil mu podmíněný trest.

Příčina smrtelného úrazu: Vyčerpání a podchlazení

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Podle názoru BK se v hodnocení lze shodnout se závěry rakouského soudu. Otec, zkušený vysokohorský turista, měl lépe odhadnout síly a možnosti devítiletého chlapce v podmínkách zimních velehor.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A021029_155642_zahranicni_has&l=1&t=A021029_155642_zahranicni_has&r2=zahranicni

http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A030605_143729_domaci_has&l=1&t=A030605_143729_domaci_has&r2=domaci

http://www.svetoutdooru.cz/Users/Clanky/clanek.asp?id_clanku=568

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A021030_225909_zahranicni_pol&l=1&t=A021030_225909_zahranicni_pol&r2=zahranicni

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=988>

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/64459>

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/53659>

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/53392>

Základní informace: 13. listopadu 2002; Slovensko: V Belanských Tatrách zahynul pod lavinou devětačtyřicetiletý český horolezec, žijící v Tatrách. K tragédii došlo v dolině Předních měďodolů v lokalitě nazývané Přední jatka, kam se postižený vydal na skialpinistickou túru.

Příčina smrtelného úrazu: Stržení lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Skialpinismus

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=725450>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=726016>

<http://cestovanie.sme.sk/clanok.asp?cl=726200>

http://cestovani.idnes.cz/igcechy.asp?r=igcechy&c=A021113_190818_igcechy_tom&l=1&t=A021113_190818_igcechy_tom&r2=igcechy
<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=957&lim=100&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>
<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>
<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>
<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

Základní informace: 17. listopadu 2002; ČR: Po pádu z patnáctimetrové výšky na Skalách u Držkové v Hostýnských vrších na Zlínsku (Moravské pískovcové skály) se zabil padesátiletý horolezec ze Zlína. Příčinou pádu mělo být vysmeknutí lana z karabiny s bajonetovou pojistkou zámku při slaňování.

Příčina smrtelného úrazu: Pád způsobený chybným jištěním

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní lezení v nevelehorském terénu

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/zpr_regiony.asp?r=zpr_regiony&c=A021119_114329_zpr_regiony_zln

Základní informace: 16. prosince 2002; Rakousko: Lavina strhla v oblasti alpského Grossglockneru (3.798) ve Vysokých Taurách tři mladé horolezce z pražského horolezeckého oddílu HK Slavoj Vyšehrad. Dva postižené ve stavu vážného podchlazení záchranáři o den později evakovali do bezpečí, tělo sedmadvacetiletého horolezce, který v lavině zahynul, bylo nalezeno až v létě následujícího roku, kdy vlivem vlny veder značně poroztály místní ledovce.

Příčina smrtelného úrazu: Stržení lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Po zhodnocení všech dostupných údajů lze zamítnout teorii, přinášenou v prvních dnech médií, o nepřipravenosti, nevybavenosti a přehnaném riskování skupiny. Míra rizika byla srovnatelná s řadou jiných horolezeckých podniků v zimních velehorách, skupina byla vybavena adekvátně podmínkám a jednalo se o zkušené horolezce, kteří navíc celou oblast i plánovaný výstup znali již z minulosti. Účastníci věděli o vyhlášeném II. stupni lavinového nebezpečí (mírné nebezpečí) a sledovali počasí i jeho předpověď. Rozhodnutí o započítí horolezecké túry lze jako chybné hodnotit až s odstupem při vědomí následků.

V této souvislosti lze pouze znovu horolezcům doporučit používání lavinových vyhledávačů typu Pieps, které na podobné túry již běžně nosí skialpinisté. Vyhledávač by v tomto konkrétním případě sice život horolezci, který byl jako prostředkem pasivní bezpečnosti vybaven Recco destičkou, nezachránil, značně by však ulehčil následnou záchrannou akci.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje, informace předsedy oddílu na oddílových a svazových www stránkách

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=1015&lim=70&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.horosvaz.cz/servis/index.phtml?id=452>

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A021219_184851_igsvet_tom&t=A021219_184851_igsvet_tom&r2=igsvet

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A021217_081813_zahranicni_kot&l=1&t=A021217_081813_zahranicni_kot&r2=zahranicni

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranicni/_zprava/58330

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranicni/_zprava/58489

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=9879>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

<http://www.mojenoviny.cz/zahranicni/neris20021220F01499.html>

<http://www.blesk.cz/Clanek30776.htm>

Tabulky vztahující se k r. 2002

Celkem případů smrtelných úrazů v r. 2002: 23

tab. 9		
Věk	počet	z toho žen
Do 20 let	2	1
21 – 30	8	1
31 – 40	2	1
41 – 50	5	-
Nad 50 let	3	-
Neurčeno	3	-
Celkem	23	3

Pozn.: podobně jako v případě předchozího roku by bylo vhodné doplnit o další údaje (např. poměr muži/ženy a poměr jejich úrazovosti) Zde tvoří ženy 13,6%, jedná se tedy o podobné procento, jako úrazovost žen v ČHS – 12,7%. Žen je přitom v ČHS 19,3%.

tab. 10	
Stát na jehož území se případ stal	Počet
Rakousko	5
Slovensko	4
Francie	4
ČR	4
Peru	2
Itálie	1
Švýcarsko	1
Bulharsko	1
Rusko	1

Pozn.: doplňujícím údajem by měly být alespoň orientační počty Čechů trávící čas na horách v jednotlivých státech. Oproti r. 2001 je patrný výrazně nižší počet případů na Slovensku a zvyšuje se počet případů v sousedním Rakousku. Možná zde sehrává roli již delší dobu pozorovatelný odklon od slovenských hor (resp. Tater), které jsou, oproti rakouským Alpám pro většinu českých občanů vzdálenější. Zároveň se pravděpodobně stále více projevuje sílící koruna, neboť finanční možnosti byly donedávna (minimálně při krátkodobých zájezdech do hor) hlavním limitujícím faktorem. Tento trend zdá se, potvrzuje i tab. 13 u přehledu r. 2003.

tab. 11	
Přehled období	Počet
Leden	1
Únor	-
Březen	1
Duben	1
Květen	-
Červen	3
Červenec	4
Srpen	9
Září	-
Říjen	1
Listopad	2
Prosinec	1

Pozn.: Z řady poněkud vybočuje měsíc srpen. Tento nárůst lze vysvětlit letní prázdninovou sezónou.

5. Smrtelné úrazy v roce 2003; zprávy z otevřených zdrojů:

Základní informace: 3. ledna 2003; Slovensko: Nevelká sněhová lavina, která se odtrhla z východní strany Širokej veže, strhla v Tatrách tři české horolezce na túře z Téryho chaty v Malé studené dolině do Priečného sedla. Dva z nich, čtyřiapadesátiletý muž z Náchoda a osmadvacetiletý muž z Trutnovska, v lavině zahynuli.

Příčina smrtelného úrazu: Stržení lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Nešťastná náhoda. Skupina se nepohybovala extrémním terénem, ani terénem se zvýšeným lavinovým nebezpečím. Bohužel, i malá lavina dokázala strhnout chodce ze strmého srázu pod Priečným sedlem. Následoval asi stometrový pád, všichni postižení byli srazeni až na dno doliny. Dá se hovořit o zázraku, že alespoň jeden z nich přežil.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; zpráva THS; publikace Smrt si nevybírá (J. Švorc; Altitude, Vsetín 2004)

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.horydoly.cz/vypsati.php?id=499>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=1038&lim=60&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=1042&lim=50&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=118595>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/_zprava/59425

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=774949>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=776145>

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/tatry030725.html>

<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/tatry030104.html>

<http://spravy.markiza.sk/?||jo-L68CE7-H-R-5MS4OF-VE47kJG4M-root>

<http://www.cassovia.sk/korzar/archiv/clanok.php3?sub=7.1.2003/31124K>

Základní informace: 23. března 2003; ČR: V lomu Kozel (známějším pod názvem Alkazar) v k.ú. Hostím na Berounsku (vápencové skály v Českém krasu - Alkazar v průvodcích uváděný jako součást skal u Srbska) se zabil sedmatřicetiletý horolezec z HO Sv. Ján pod Skalou. Lezec dokončil výstup a údajně vydal opakované signály ke zrušení jištění (voláním i signalizací rukama). Zatímco se jeho spolulezec pod stěnou připravoval na výstup, prvolezec se bez zjevné příčiny zřítíl cca 28m k nástupu a na místě zemřel.

Příčina smrtelného úrazu: Pád způsobený chybným jištěním

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní lezení v nevelehorském terénu

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu není dostatek informací. Nehoda je velmi podobná tragickému neštěstí, které se odehrálo ve stejném lomu 29.6. 2002 a při kterém zahynula horolezkyně z HO Přírodní vědy Praha. K nehodě mohl vést myšlenkový zkrat, při kterém se prvolezec chystající šňůr sám odjistil.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; hlášení HO o úrazu

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.mvcr.cz/regiony/st_cesky/2003/brezen/030324.html

<http://cestovani.idnes.cz/igcechy.asp?r=igcechy&c=2003M071B02B&t=2003M071B02B&r2=igcechy>

http://stredoceske.mojenoviny.cz/krimi/beroun_alkazar_umrti030324.html#text

<http://www.horydoly.cz/vypsati.php?id=243>

<http://klub.horosport.cz/akce/hv-22-03-2003.htm>

Základní informace: 29. března 2003; Rakousko: V oblasti hintertuxkého ledovce zahynuli po pádu do V trhliny překryté sněhem tři čeští skialpinisté. Přestože nehoda byla okamžitě oznámena náhodným svědkem a záchranné práce začaly bezprostředně, z trhliny byla vyproštěna jen mrtvá těla. K nehodě došlo ve výšce cca 3.200 m.n.m.

Příčina smrtelného úrazu: Pád do ledovcové trhliny

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Freeriding

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030329E01990&tbl=zpravy&kostra=hory>

<http://www.novinky.cz/00/50/31.html>
<http://www.blesk.cz/Clanek32844.htm>

Základní informace: přelom duben/květen 2003; ČR: Roviště („Vltavská žula“, v oblasti Kamýku). Po pádu z obtížného místa nevysoko nad prvním postupovým jištěním zemřela třiatřicetiletá horolezkyně z příbramského horolezeckého oddílu. Lezkyně založila první postupové jištění (expresku do kruhu) v cestě. Při dalším postupu však zjistila, že cesta je nad její síly, nebo si chtěla odpočinout. Spadla nebo si odskočila s vědomím, že je jištěna. Pád se pokusila zbrzdít chytnutím expresky osazené v kruhu – běžný reflexivní pohyb zejména na sportovních cestách. Při tom se však karabina expresky otevřela a lezkyně se zřítla až k nástupu. Podle svědků dopadla hlavou bez přilby na kamenitý podklad.

Příčina smrtelného úrazu: Pád po chybné manipulaci s postupovým jištěním

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní lezení v nevelehorském terénu

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Celý případ je o to tragičtější, že se nejednalo o pád z extrémní výšky. Je možné, že by lezkyni v tomto případě život zachránila ochranná přilba.

Řád úrazové zábrany ČHS používání přilby považuje za nejdůležitější bezpečnostní opatření. Je smutné, že tak často bývá zanedbáváno zejména na skalách. Roviště patří k typicky sportovním terénům, s dostatečně hustým fixním jištěním osazeným v lezeckých cestách. Běžně se zde leze bez přileb i prsních úvazů, a lezou tak zde i poměrně zkušené lezci, kteří jinde tyto ochranné prostředky používají.

K samotnému úrazu vedla snaha zkrátit a zbrzdít pád chycením se za expresku svého postupového jištění, tedy poměrně běžný, i když nesprávný, postup. Nezbyvá, než připomenout, že v případě prvních postupových jištění je vhodné používat buď expresky s pojistkami zámků obou karabin, nebo použít dvě expresky, stejně, jako pod klíčovými místy výstupů.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje, informace z diskuse a komentářů na Lezec.cz

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=2146&lim=0&=14=14&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>
<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=1232&lim=0&=14=14&caut=#koment>

Základní informace: 3. května 2003; Rakousko: Česká turistka se při sestupu z hory Schafeberg (1.782) u Salzburgu zřítla do třisetmetrové hloubky a na místě zahynula. Podle agenturní zprávy vyjela společně se svým přítelem místní kolejovou lanovkou na vrchol ve výši 1.782 m, odkud se oba vydali pěšky dolů. Na stezce pokryté sněhem a ledem však nevládli postup, a to se stalo dvaatřicetileté turistce osudným.

Příčina smrtelného úrazu: Pád pravděpodobně po uklouznutí

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Turistika v horách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A030502_173424_krimi_has&l=1&t=A030502_173424_krimi_has&r2=krimi
<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=166883>
<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=214>

Základní informace: 30 června 2003; Rakousko: Mrtvé hory (Totes Gebirge): šetapadesátiletý český turista se zřítla po pádu pod vrcholem Velkého Prielu (Grosser Priel, 2.515). Jednalo se o výstup skupiny zkušených českých horolezců neznačenou cestou k vrcholu. K samotnému pádu došlo po uvolnění skalního masívu, resp. po vytržení chytu a s ním větší masy kamení, která postiženého strhla. Podle očitých svědků došlo ke smrti bezprostředně po pádu. Zbývající dva společníci zraněného se rozdělili a zatímco jeden odešel přivolat pomoc, druhý sestoupil aby označil pro vrtulník tělo.

Příčina smrtelného úrazu: Zásah padajícím kamenem

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; informace od oddílových kolegů

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A030630_163351_krimi_has&l=1
<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=455>
<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=183408>

Základní informace: 2. července 2003; Bolívie: Při pádu z třisetmetrové výšky zahynul devětačtyřicetiletý český účastník výstupu na vulkán Licancabur v Andách u bolivijsko-chilské hranice. Výstup zde prováděl s větší českou skupinou.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.ceskenoviny.cz/view-id.php?id=20030706E00066>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

Základní informace: 18. července 2003; Rusko: Severní Kavkaz: Byla nalezena těla čtyř českých vysokohorských turistů v sedle mezi východním a západním vrcholem Elbrusu (Záp. Elbrus 5.633, nejvyšší hora Ruska). Jednalo se o dvě dívky ve věku 25 let a dva muže, jednoho sedmadvacetiletého a dalšího rovněž mladšího třiceti let. O bezprostřední příčině smrti lze pouze spekulovat.

Příčina smrtelného úrazu: nejasná (viz následující komentář)

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Oběti byli zkušení vysokohorští turisté (minimálně dva z nich též působili jako průvodci CK specializující se na zájezdy do hor a zároveň byli členy ČHS v brněnském horolezeckém oddíle) a měli vybavení adekvátní výstupům na chodecky dostupné vrcholy v této kavkazské oblasti. Všichni byli dobře aklimatizováni, neboť v bezprostředně předcházejícím období absolvovali přechod části kavkazského hřebene. Fakt, že v poměrně značné výšce měli s sebou stan, nasvědčuje tomu, že chtěli přejít i Elbrus, v opačném případě se obvykle táboří výrazně níž a k vrcholu se vyráží „nalehko“. Vrchol bývá za dobrých podmínek sice hodnotným sportovním výkonem, ale bez problémů jej lze za jeden den navštívit a bezpečně sestoupit zpět, zatímco přechod Elbrusu (či dokonce obou jeho vrcholů) je považován za výkon velmi hodnotný.

Podle řady svědků byly podmínky na Elbrusu v uvedeném období velmi nepříznivé. Podle situace a polohy těl u roztrhaného stanu vznikla teorie, že všichni mohli být obětmi zasažení bleskem.

Podle zprávy ruských záchranářů byl jeden z účastníků zraněn již dřív, zároveň byl jeden batoh nalezen teprve později v trhlině. Je tedy možná i varianta nouzového bivakování. V takovém případě skupina s jedním zraněným mohla čekat na zlepšení počasí a skutečně umrznout tak, jak uváděly první agenturní zprávy. Tato varianta je však méně pravděpodobná, neboť se jednalo o poměrně zkušené vyznavače VHT, s dobrou výbavou. Pokud by šlo o standardní situaci, dva by se pokusili dosáhnout v jednom dni horní stanici lanovky pod Útulnou „Adinadcati“, kde by se pokusili přivolat pomoc. Zbývající dva by v relativně velké výšce zůstávali s většinou výbavy celé skupiny (tedy dostatečným vybavením pro přežití, byť i ve velmi špatném počasí). V případě, že by skutečně v sedle umrzli, jednalo by se o největší pravděpodobností o zásadní chybu v rozhodování v krizové situaci. V potaz nutno vzít fakt, že po předchozím výkonu byli všichni oslabeni, zásoby celé skupiny musely být značně ztenčené. V takové situaci je v každém případě včasný ústup nejnvhodnějším řešením.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.novinky.cz/01/19/59.html>

<http://www.lidovky.cz/clanek.phtml?id=188051>

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/_zprava/81541

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A030722_102629_krimi_kot&t=A030722_102629_krimi_kot&r2=krimi

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=2330&lim=0&=14=14&caut=#koment>

<http://www.novinky.cz/01/20/83.html>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>

<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=552>

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/hory030725.html>

<http://www.mojenoviny.cz/krimi/elbrus030723.html>

<http://www.blesk.cz/Clanek35160.htm>

Základní informace: 5. srpna 2003; Itálie: Na začátku traverzu ledového pole o sklonu cca 45° při nástupu na Freneyský pilíř na Mt. Blanc uklouzl a zřítit se cca o 250 m níž třiatřicetiletý člen brněnského horolezeckého oddílu.

Pád se zpočátku pokoušel zabrzdit cepínem, bohužel však zachytil o nevýznamnou trhlinu, u které se v pádu otočil, tělo získalo rotaci a postižený přepadl přes skalní práh až na dno doliny.

Příčina smrtelného úrazu: Pád.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K úrazu vedla pravděpodobně nesoustředěnost. K pádu došlo bezprostředně po vstupu na led. Skupina, se kterou výstup podnikal bezprostředně před pádem absolvovala poměrně náročný přístup přes Pik Ekles a 100 m slanění. Lze předpokládat, že postižený po odepnutí z lana v mírnějším terénu polevil v ostražitosti.

Zdroj informací ČHS: Hlášení HO

Základní informace: 6. srpna 2003; Rusko: Na svazích sopky Klučevská (4.750) na Kamčatce zahynul vysokohorský turista ze severní Moravy. Toho 4. srpna zranil na hlavě padající kámen. Pro nepříznivé počasí nemohl vzlétnout záchranný vrtulník. Mrtvé tělo snesla až pozemní záchranná operace zorganizovaná dalšími Čechy v té době působícími ve stejné oblasti. Udržet zraněného při životě se snažila skupina, se kterou výstup podnikal a ke které se připojil lékař české CK, která v oblasti rovněž působila. Bohužel až do zlepšení počasí a příchodu záchranné skupiny se to nepodařilo.

Příčina smrtelného úrazu: Zásah padajícím kamenem.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit. Pravděpodobně šlo o nešťastnou shodu okolností. Padající kámen zasáhl turistu v běžném chodeckém terénu, v místech, kde nelze předvídat zvýšený výskyt podobných úrazů. V tomto duchu se vyjádřil i průvodce CK, která se zde pohybovala s klienty a byla nápomocna při řešení celé situace.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A030805_105337_domaci_has&l=1&t=A030805_105337_domaci_has&r2=zahranicni

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/82976>

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/cesko/zprava/84922>

<http://www.novinky.cz/01/27/70.html>

<http://www.horydoly.cz/vypsati.php?id=595>

<http://www.horydoly.cz/vypsati.php?id=666>

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/82976>

<http://www.ceskenoviny.cz/view-id.php4?vid=131589>

http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A030805_153231_domaci_kot

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=2345&lim=0&=14=14&caut=#koment>

<http://www.novinky.cz/01/34/57.html>

<http://www.novinky.cz/01/29/91.html>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=188131>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=191279>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=195047>

<http://lidovky.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=192280>

<http://www.ioutdoor.cz/news/show.php?id=2&title=Alpinista+na+Kam%E8atce+zem%F8el+%5BiOutdoor.cz%5D&kategorie=novinky+odjinud>

Základní informace: 8. srpna 2003; Tádžikistán: MZV ČR bez dalších informací potvrdilo, že na Pamíru zahynul pětadvacetiletý český alpinista z Tachovska. BBC s odkazem na agenturu Itar Tass, pro které to uvedly diplomatické zdroje, ve své zprávě uvedla, že jeden český účastník útoku na štít zemřel a ostatní utrpěli těžké omrzliny. Pomoc skupině údajně poskytli horolezci z mezinárodní expedice Alp-Navruzem.

Podle dalších informací BK se věc odehrála na sestupu z piku Korženěvské, přičemž sestupující dvojice nedosáhla vrcholu, ale protože nechtěla riskovat bivak, začala sestupovat před dosažením vrcholu. Přibližně ve výšce 6.900 m jeden ze sestupujících na hřebeni uklouzl a tím strhnul i druhého, muže se kterým byli spojeni lanem. Prvnímu z padajících se podařilo pád zastavit, druhý však spadnul až do stěny pod hřebenem a utrpěl pádem zranění na hlavě. Vzhledem k tomu, že se lano při pádu poškodilo o hranu, nemohl k němu jeho partner sestoupit bezprostředně a proto zraněného zafixoval a pomocí vysílačky přivolal pomoc (partnery ze stejné skupiny, kteří však byli v nižším táboře a téhož dne se z důvodu nepříliš dobré aklimatizace nepokusili o další výstup). V té době ještě postižený

komunikoval, byl však pravděpodobně v šoku. O několik hodin později se všichni pokusili zraněného vytáhnout, avšak pokusy zanechali přibližně po čtyřech hodinách, když postižený nevykazoval známky života a sami zachránci se dostali do ohrožení (jeden z nich utrpěl vážné omrzliny). Přesto na hřebeni strávili noc, ráno k postiženému opět sestoupili a zafixovali tělo.

Podle dalších informací (mj. proběhly tiskem) se tělo oběti podařilo dopravit ze svahů hory a posléze i do ČR až o rok později, v létě 2004

Příčina smrtelného úrazu: Bez uvedení příčiny.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje, komunikace s jedním z účastníků výstupu.

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.ceskenoviny.cz/view-id.php4?vid=131589>

<http://www.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030805F01179&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=2348&lim=0&=14=14&caut=#koment>

<http://www.lezec.cz/diskuse.php?ckat=&lim=0&key=10394>

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/82976>

http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A030805_153231_domaci_kot

<http://www.novinky.cz/01/27/70.html>

<http://www.novinky.cz/01/28/87.html>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=191298>

Základní informace: 22. srpna 2003; Slovensko: Při sestupu ze Strelecké veže ve Vysokých Tatrách zahynul při slaňování sedmadvacetiletý muž z horolezeckého oddílu VŠB Ostrava, který se i s lanem zřítíl z výšky 70m. THS ze stěny vyprostila jeho spolulezkyň, která zde zůstala bez lana.

Podle informací členů téhož oddílu dvoučlenné lezecké družstvo dolezlo ke druhému štandu. Zde lezci zjistili, že skála nad nimi je značně rozlámaná. Rozhodli se proto pro sestup slaněním. Prvolezec zbudoval štand a nezávislý slaňovací bod vytvořil ve skobě, kterou našel ve stěně. Založil slaňovací zařízení, zřídil sebejištění prusíkem. Skoba však bezprostředně po přesednutí zatížení nevydržela a vypadla i s ním.

Příčina smrtelného úrazu: Pád způsobený chybným jištěním.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Skalní lezení ve středních velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Postižený jistil i zřizoval štandy na svých skobách, a jištění zálohoval. Snažil se postupovat maximálně zodpovědně a v souladu s metodickými postupy, o čemž svědčí např. používání sebejištění při slaňování. K osudné chybě vedla pravděpodobně snaha nenechat ve stěně (zejména v nedoležené cestě a již po druhé lanové délce) moc materiálu. Použití starších, již zatlučených skob bývá bohužel v podobných případech velmi rozšířenou praxí.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=2387&lim=10&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>

<http://spravy.markiza.sk/?||:9-uF54D86H-6-L-F-ZB-T146-m-5-Z-Z-5-aben>

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A030822_201327_krimi_miz

<http://ctk.ceskenoviny.cz/view-id.php4?id=20030822F01836&tbl=zpravy&kostra=horolezec>

<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=686>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=1072392>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=1072125>

Základní informace: 18. října 2003; ČR: Při společném cvičení všech stanic Speleologické záchranné služby ČR (SZS) v Oderských vrších tragicky zahynul čtyřicetiletý speleoalpinista z Přelouče, člen Stanice SZS č. 1, Český kras. Cvičení probíhalo v břidlicové šachtě v Zálužné na Opavsku. Podle svědků záchranář uklouzl a ve snaze najít rovnováhu vstoupil na dřevěný rošt kryjící vyústění šachty. Ten se propadl a muž se zřítíl z výšky cca 65 m šachtou. Dopadl do asi desetimetrového jezírka zakrytého z povrchu napadaným materiálem na dně šachty. Zbylí záchranáři se k oběti dostali bezprostředně poté, lékař SZS však již mohl pouze konstatovat smrt v důsledku četných poranění hlavy a těla. Poté členové SZS tělo vyprostili, a šachtu zabezpečili novým krytem.

Příčina smrtelného úrazu: Pád z výšky

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 6. Speleoalpinismus

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Nepozornost. Postižený pořizoval fotodokumentaci z cvičení a pohyboval se přitom v bezprostřední blízkosti velmi špatně zakryté šachty dolu. Podle svědků nelze zcela přesně určit, zda uklouzl, nebo z nepozornosti prošlápl kryt zasypaný spadáním listím, který šlo jen velmi těžko rozpoznat od okolního terénu. Ostatní členové SZS prokázali značnou odvahu, neboť v průběhu několika minut následujících po tragickém pádu začali sestupovat na dno, když před tím padlo rozhodnutí, že budou sestupovat aniž by zabezpečili šachtu před pádem materiálu z probořeného krytu. Jednalo se o minimálně metrův materiálu hrozícího zřícením, jehož odstraňování by však jednak neúměrně protáhlo dobu než se k postiženému podaří dostat, ale zejména v případě, že by byl jejich kolega po dopadu na hladinu podzemního jezírka byl ještě živ, by byl nadále ohrožován padajícím materiálem. Rozebrání zasypaného krytu by totiž nebylo možné, aniž by došlo k dalšímu řízení.

Z časového průběhu akce je zřejmé, že SZS jednala bez jakýchkoli prostožů. Po prvních dobrovolnících sestupoval lékař, který na místě konstatoval smrt. Zafixované tělo v nosítkách bylo navzdory značné hloubce vyproštěno na povrch za 74 minut od pádu. Za necelé dvě hodiny byla ukončena celá akce v podzemí, když jej opustil poslední ze záchranářů a za čtyři hodiny ukončena celá akce včetně osazení bezpečného krytu na šachtu.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; Tisková zpráva SZS; informace z oficiálních stránek ČSS (<http://speleo.outdoors.cz/>)

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.novinky.cz/01/78/29.html>

<http://www.czech-tv.cz/news/clanek.php?id=132415>

http://www.ceskenoviny.cz/vyhledavani/index_view.php?id=30638

http://www.mvcr.cz/aktualit/regiony/ostrava/index_k.html

http://zpravy.idnes.cz/mfdnes.asp?r=Cmfsevermora&c=krajmoravskoslezskyr_1_4

<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=943>

<http://www.pravo.cz/p247a04b.html>

<http://news.quick.cz/print.aspx?i=21039>

Základní informace: 19. října 2003; ČR: Při cestě k nástupu se pod věží Alpská v oblasti Milenců ve skalním městě Adršpach (Adršpaško-teplické skalní město v CHKO Broumovsko) na Náchodsku ve vrcholové partii krátkého komínu (cca II. UIAA) uvolnil skalní blok a strhl s sebou devatenáctiletého horolezce z Opavy. Ten spadl asi tři metry, kde jej na zemi uvolněný kamenný blok zavalil, a způsobil mu tak rozsáhlá zranění trupu. Zraněním podlehl na místě.

Příčina smrtelného úrazu: Zavalení uvolněným skalním blokem

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Policie případ odložila jako smrt bez cizího zavinění, podle mínění místních záchranářů, se kterým se BK ČHS ztotožňuje, se na příčinách nehody podepsala neznalost terénu a špatné návyky při pohybu obtížným skalním terénem. Postižený patřil mezi zkušenější lezce, dle svědectví podával hodnotné sportovní výkony i ve vyšších klasifikačních stupních horolezecké obtížnosti.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Pískovcové skalní lezení

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje – zejména popis nehody na stránkách Lezec.cz, Zpráva Skalní záchranné služby Broumovsko (SZS) zveřejněná na oficiálních stránkách SZS (<http://sweb.cz/szsbroumovsko/>); Hlášení HO o úrazu; ústní informace členů SZS a HZS Náchod.

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A031019_132633_krimi_itu&l=1

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=209243>

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=209238&b>

<http://lidovky.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=209243>

http://www.ceskenoviny.cz/domov/index_view.php?id=30497

http://www.rozhlas.cz/izurnal/cesko/_zprava/91073

<http://www.czech-tv.cz/news/clanek.php?id=132343>

<http://www.pravo.cz/p246a04h.html>

<http://www.novinky.cz/01/77/86.html>

<http://www.mvcr.cz/aktualit/regiony/hradec/2003/rijen/031020.html>

<http://news.quick.cz/print.aspx?i=21026>

<http://www.czech-tv.cz/news/clanek.php?id=132343>

<http://www.blesk.cz/Clanek37216.htm>

<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=939>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=2551&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>

<http://www.lezec.cz/diskuse.php?key=10513>

<http://archiv.ohf.cz/bery/>

Základní informace: 24. října 2003; Rakousko: Při lovu kamzíků v oblasti horského sedla Vorderes Sonnwendjoch v rakouských Alpách zahynul dvaapadesátiletý Čech. Při dohledávání zvířete postřeleného na jižní straně sedla se muž oddělil od svého místního průvodce, který zalarmoval záchrannou akci poté, když se lovecký pes oběti vrátil sám. Muž byl nalezen bez známek života kolem 11:20 SELČ u lávky pod horskou loukou Sonnwendbichlalm v nadmořské výšce 1445 metrů, kam pravděpodobně spadl z výšky 150 m. Oživovací pokusy byly marné. Jako příčina smrti byl stanoven těžký otřes mozku.

Příčina smrtelného úrazu: Pád

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Lze předpokládat, že postižený nebyl dostatečně připraven na podmínky zimních hor. Přestože byl pravděpodobně dobře vybaven (pohyboval se v oblasti s místním zkušeným průvodcem), jako nejpravděpodobnější příčina se jeví podcenění terénu a nezkušenost v horských podmínkách.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: jednalo se o kategorii v našem přehledu nezahrnutou (horský lov); pro potřeby statistiky tento smrtelný úraz nadále vedeme v kategorii 1., jako horskou turistiku

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=31487

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A031024_134843_krimi_lkr

<http://lidovky.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=210710>

<http://www.novinky.cz/01/82/35.html>

Základní informace: 26. října 2003; Slovensko: Při horské túře k Šútovskému vodopádu v Malé Fatře zahynul v pozdních večerních hodinách v oblasti Tesnô čtyřiatřicetiletý turista z Prahy. Podle záchrannářů pravděpodobně zabloudil, sešel z turistického chodníku, a spadl ze stráně. Horská služba ho našla před půlnocí mrtvého v potoce. Všechny stezky v oblasti byly již zledovatělé a zasněžené.

Podle dalších informací které se BK podařilo zjistit, se jednalo o zkušeného horolezce, standardně vybaveného (kvalitní pohorky, přiměřené outdoorové oblečení) a obeznámeného s trasou túry i terénem. Muž byl skutečně na túře sám, pravděpodobně sešel z cesty, a šel si prohlédnout vodopád. K pádu pravděpodobně došlo ještě za světla a oproti předchozím zprávám však pád nebyl příčinou smrti. Tou bylo podchlazení.

Příčina smrtelného úrazu: Podchlazení

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit. Vzhledem k příčině smrti se jako hlavní problém zdá pozdní volání záchrany. Muž oznámil svým kolegům, že odchází pouze na několik hodin, pátrání však bylo vyhlášeno až dlouho po setmění. Postižený neměl žádný vážnější úraz ani se neutopil, rychlejší záchranná akce by mu pravděpodobně mohla zachránit život. Z celé skupiny se však jednalo o jediného zkušeného člena.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Horská turistika

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; informace z okruhu příbuzných obětí

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://spravy.pravda.sk/sk_ckeditor.asp?r=sk_ckeditor&c=A031027_105343_sk_ckeditor_p04

<http://cestovanie.sme.sk/clanok.asp?cl=1146517>

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A031027_134051_krimi_has&l=1&t=A031027_134051_krimi_has&r2=krimi

<http://www.czech-tv.cz/news/clanek.php?id=133233>

http://www.ceskenoviny.cz/domov/index_view.php?id=31981

<http://www.horydoly.cz/vyypsat.php?id=982>

<http://www.novinky.cz/01/84/03.html>

Tabulky vztahující se k r. 2003

Celkem případů smrtelných úrazů v r. 2003: 21

tab. 12		
Věk	počet	z toho žen
Do 20 let	1	-
21 – 30	9	2
31 – 40	4	1
41 – 50	3	1
Nad 50 let	3	-
Neurčeno	1	-
Celkem	21	4

Pozn.: opět zde chybí poměr muži/ženy a poměr jejich úrazovosti. Zde tvoří ženy cca 19%, tedy výrazně více než v r. 2002 a 2001. Pro srovnání: to by odpovídalo např. poměru muži/ženy v ČHS, kde je žen 19,3%, výrazně nižší počet obětí z řad žen by tedy bylo možné snadno vysvětlit jejich menším počtem věnujícím se horolezectví. Zde však údaje zahrnují celkové počty v různých disciplínách, kde tento poměr pravděpodobně bude pro ženy příznivější.

tab. 13	
Stát na jehož území se případ stal	Počet
Rakousko	6
Rusko	5
ČR	4
Slovensko	4
Bolívie	1
Tádžikistán	1

Pozn.: Zde se oproti r. 2002, kde bylo Slovensko na prvním místě, Rakousko na druhém a ČR na třetím místě nevýznamně změnila. Oba sousední státy si zachovávají čelná místa, zatímco Rusko se ocitlo vysoko na žebříčku vlivem poněkud záhadného úmrtí čtyř vysokohorských turistů na Elbrusu. Významněji se však tabulka změnila oproti roku 2001, kdy k více než polovině smrtelných úrazů došlo na Slovensku (většinou ve Vysokých Tatrách), zatímco v Rakousku byl zaznamenán jediný případ.

Doplňujícím údajem by však každopádně měly být alespoň orientační počty Čechů trávící čas na horách v jednotlivých státech.

tab. 14	
Přehled období	Počet
Leden	2
Únor	-
Březen	4
Duben	-
Květen	2
Červen	1
Červenec	5
Srpen	3
Září	-
Říjen	4
Listopad	-
Prosinec	-

Pozn.: I tato tabulku, má-li mít jakousi relevanci, by bylo zapotřebí doplnit o další údaje. Nevýznamný nárůst je i tentokrát patrný u letních (prázdninových) měsíců, mírným nárůstem se vyznačují i měsíce březen a říjen. Říjen by bylo možné vysvětlit časnějším příchodem zimy v tomto roce, a nepřipraveností obětí na tuto situaci, zatímco v březnu např. ve Vysokých Tatrách proběhla rychlá obleva doprovázená pády lavin, a celkově podmínky v tomto tradičně horolezecky velmi využívaném měsíci se stabilním počasím nebyly příznivé. Nižší počet smrtelných úrazů v tradičně „nebezpečných měsících“ listopadu a prosinci opět může souviset s nepříliš dobrými podmínkami (nedostatek sněhu), kdy pravděpodobně mnozí horolezci odložili výlet do hor na počátek následujícího roku.